

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dissapte 19 de Febrer de 1898

Núm. 3 479

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Plas. 3'50
n provincies trimestre. 7
Extranger y Ultramar
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demés dias de deu á una del matí y de tres á cinch de la tarde, Unió, 17, primer.

Tos

Desapareix ràpidament usant lo

Tos

XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos

FARMACIA SERRA.

Oberta tota la nit.

Tos

Vinyas Americanas

DE

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, cer milions.—Preus reduhits y autenticitat garantizada.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

D. EDUART BORRÁS PEDRÉ

METJE-CIRURJIA

ha trasladat sa habitació y despaig al Arrabal de Santa Anna número 45, Reus.

SECCIÓ DOCTRINAL

Als regionalistas de Galicia

Firmada per En Salvador Golpe, autor d' un llibre notable sobre 'l Regionalisme, y per En Galo Salinas, director de la excelent *Revista Gallega*, hem rebut una comunicació de la «Lliga Gallega», fentnos saber la constitució de la mateixa é indicantnos lo desitj d' entendres ab los regionalistas d' aquí pera la defensa y propagació de las comunas aspiracions.

Aquest desitj dels nostres companys de Galicia sera correspost á Catalunya ab lo mejor afecte.

Tenim nomenada 'ls catalans de gent pràctica, y si en moltes ocasions los catalanistas ens hem bagut, y hem encara, de plányens de la falta d' acort entre 'ls fets y aquella nomenada, no tenim pas el dret de ferho en quant al particular.

Desde que 'l Catalanisme ha plantat sa bandera en lo camp de las lluytas polítiques, ha formulat eixa màxima ben pràctica: El regionalisme triomfará per cert

en la política espanyola, per la aliensa dels seus defensors en las varias regions nacionalistas.

No s' ha contentat ab dirho, ha fet de sa part els medis de realisarho. La festa dels Jochs Florals, ha estat assenyalada d' uns quants anys en aquesta banda per la presència é intervenció de representants de la nostra idea en altres regions; demostrant aixís, en públich y solemnement, la convicció que té 'l Catalanisme de la seva solidaritat ab los altres regionalismes d' Epanya, y, per consegüent, de la conveniencia de ferla feconda en fruyts de comú profit pe medi del agermanament en la lluyta. Afirmació encara mes expressiva d' aquest pensar va ser la anada d' una comissió catalanista á Navarra, á presentar las simpatías y á oferir la cooperació del Catalanisme, quan la citada regió 's veyá amenassada ab actes de forsa del centralisme per que 's resistía noble y bravament á consentirli una nova imposició. D' altra banda, aixís las associacions y la premsa catalanista, com algunas personalitats de nostra Causa, constantment han expressat á las demés regions aquest sentiment de germanor y 'l desitj de vivificarlo y ferlo fruytós.

Si aixó no está ja fet no es pas per culpa dels catalanistas. Heus aquí quíns han sigut fins ara 'ls impediments: Com lo més gros de tots, aquesta gran epidemia de la politiqueria que tot ho té invadit en Espanya y mercés á la qual la gent qui mes crida, y fins la que, al semblar, mes acredita 'l amor á la regió y la necessitat d' atendre als seus interessos y de sostenir las sevas reivindicacions, no sab dependres de subgeccions á *ilustres jefes* y anarse á acollar sota la bandera de la liberació patriótica que, per ser la més comprensible, la més sentida y la més concreta es la mes germanadora y la més certa de triomfar, puig la treuga dessatgera en la lluyta d' altres opinions permet realisar al seu dessota la unitat del voler y del estors. Consecuencia d' aquest impediment n' es un altre, la falta d' organizació dels elements regionalistas, de fora de Catalunya. Per tot hi ha regionalistas en relació ab los d' aquí y d' acort mutuament, mes cap d' aquestas personas, per grans que sían los seus mereixements, te prou autoritat pera sagellar la aliensa per tots judicada útil y per

tots volguda. Un altre impediment es la manera de pensar que han manifestat en aquesta materia los directors de las agrupacions més purament nacionalistas dels territoris baschs d' Espanya consistent en defugir, no de las alianças, sino fins el tracte amistós ab los altres regionalistas, als qui tenen per tant extrangers, tant *maketos* y tant *vitandos* com los castellans.

Tots aquestos impediments desapareixerán, perque es necessari que 'l desitj de concordia y de mútu ajuda, fassi 'l camí. Dignin lo que vulguin els Aranas de Basconia, els fueristas pars de las Provincias tindrán bon sentit per comprendre que 'l aislamiento es la derrota perdurable, y la concordia la base ferma del triomf de tots; y en quant á la organizació dels elements regionalistas, per tot s' anirà fent, sino de grat per forsa, sino á la veu dolça dels sentiments patriótics, al espatx de las fingintadas dels amos castellans, cada dia més desconsiderats y maltractadors. Es cneitió de temps, pero ha de venir la conversió de tots los bon cors y dels enteniments sans á la bona doctrina patriótica; y ¡ay! si no venia, perque allavors la unitat espanyola, que volém purificar y enfortir, se 'n anirà aygua avall. Y 'ls convertits veurán clar que, aliats los regionalistas espanyols, el centralisme es vensut, y comensada la era de resurrecció de las llibertats per ell esclavizadas.

Lo que está succehint á Galicia es una prova positiva, y un comens d' acompliment, de lo que hem esperat. Fan pochos anys que hi havia en aquella hermosa y castigada regió una colla de patricis, d' entre 'ls de més valer, qui havian proclamat la seva fé en 'l ideal regionalista y la propagavan en apostolat admirable, qui dava joyas á la literatura y monuments al saber; hi havia regionalistas mes lo regionalisme jahont era? cantava devogadas en las transportadoras estrofas del poeta; flamejava, en altres, en las devassalls d' elocuencia del orador y amostraves, no pocas, ab reposada magestat en las planas del libre que es crigué la ciencia, pero la bandera, la santa ensenya que crida, acobla y concerta, no la veyem enloch fixa y permanent. Al fi ha arribat la hora, y ara la veyem, la santa bandera, onejant gallardament sos plechs en braasos de la «Lliga Gallega» convidant á tots los fills de Galicia, qui no sían descastats ó empresonats per los aviciaments mortífers de la politiqueria, ó unirse al seu entorn en lo sol sentiment d' amor á Galicia y ab lo sol crit de «Llibertat pera Galicia».

Y ja veyeu; encara no acaba de constituirse la organizació dels regionalistas gallegos, en lo moment mateix de tenir lo regionalisme de Galicia la seva representació, ve aquesta cap á Catalunya, y 'ns diu: Hauriam d' anar d' acort.

Aquí tothom li responderá de la mateixa manera: ¿Voleu que aném d' acort? A bodas ens convideu; anémhi, que no desitjem altra cosa. ¿Condicion? Una no més; cada hñ á casa seva com miller li sembli, y tots plegats á sostituhir la Espanya del centralisme, filla de la violencia y mare d' odís, de plors y miserias, per la Espanya del Regionalisme, assentada sobre la llibertat y 'l amor, realisadora de la feconda armonia: Varietat en la unitat.

En quant á *La Veu de Catalunya*, ens sembla que hem dit prou pera que que 'ls nostres distingits comunicants tingan la certesa de que no 'ls mancará 'l nostre concurs, aixís com ara tenen ja 'l nostre aplauso y la abressada de company.

N. VERDAGUER y CALLÍS.

(De *La Veu de Catalunya*.)

SECCIO LITERARIA

Poemets en prosa

LAS NIMFAS

Me trobava davant d'una cadena de bells monticuls en anfiteatre. Un bosch jove y gemat los cubria de dalbaix.

Sota un cel meridional, blau y transparent, juguinejavan los raigs del sol. A baix, mitj amagats per la herba fress-javan regarets cuytosos.

Y llavors me vaig recordar de l'antiga llegende.

Al sigle primer, després de Jesucrist, vogava un baixell grech pel mar Egén. Era a mitj dia, no feya un alé d'ayre. Totduna, per l'espai, demunt del pilot algú digué ben clar: Quan passis per davant de l'illa primers, crida: «Lo gran Pan es mort!»

Lo pilot quedá sorprés, espantat; pero quan lo baixell comensá a corre a lo llarch de l'illa obent y cridá «Lo gran Pan es mort!»

Y tot seguit responent a la seva exclamació per tota costa la de l'illa (y aixó qu'era deserta) ressonaren plors, grans gémecs, crits adolorits: «Es mort lo gran Pan, es mort!»

Me vaig recordar d'aquesta llegenda y se m'acudí un pensament estrany: Si are jo també cridés?...

Pero, com que en mitj de l'alegria que m'rodejava, jo no podia pensar ab la mort, vetaquí que m'poso a cridar ab totes mas forses: «Ha ressucitat! Lo gran Pan ha ressucitat!»

Y també ¡quí ho haguera dit! ¡quin miracle! Responent a la meua exclamació de cap a cap d'aquell anfiteatre de gemats monticuls, rodolá immediatament una rialla y esclatá gran bruyit de crits joyosos y aplaudiments. «Ha ressucitat Pan, ha ressucitat!» deyan veus frescas. Davant meu tot comensá a riure, ab un riure més clar que 'l sol al cel, més alegre que 'ls regarets que fressejavan sota l'herba. Vaig sentir trepitj de peus lleugers, y, al través de la verdosa bosquina, ovirí ensa y enllá la marbreuca blancor de túnicas voladoras, y 'l rosa vin de la cara. Eran las nimfas, las nayadas, las driadas, las bacants que baixavan corrents cap a la plana!

De la naya de tots los boscos aparegueren a una. Las ondas dels cabells se 'ls hi encrespavan circunint las divinas testas; los hermosos brassos agitavan coronas y tirses... Y una rialla esplendorosa, una rialla olímpica, rodolava, corria ab ellas.

Davant de totes se 'n vé una deesa: la mes bella, la mes alta. Du un buyrach a l'espalla, a la ma un arch, dal del cap argetada mitja lluna.

«Diana: ets tú?»

Mea la deessa 's para en sech, y tot ensemps, darreta d'ella s'aturan també las otras nimfas. La sonora rialla s'apaga. Lo rostre de la deessa 's petrificá al moment.

(Quart)

(33)

Aplech de treballs regionalistas

DISCURS

de D. Enrich Prat de la Riba en la Academia de la Juventut Católica de Barcelona.

La filosofia jurídica proclama ben alt la superioritat de la costum sobre la ley escrita; la major perfecció de la ley a mida que creix la especialitat de la legislada; y romp d'una vegada ab lo prejudici igualitarista, encaminantse resoltament y sense inútils marrahas, al régimen de las legislacions especials, a la diferenciació del dret per classes.

La ciencia económica ha abandonat los principios absolutos de que s'envania al comensament d'aquest sigle y davant de la pahorosa crisis social que sas doctrinas han contribuit a obrir en lo sí de la societat contemporanea, se 'n torna avergonyida a la antiga organizació corporativa y a la reglamentació de la capacitat profesional y de la producció.

En la esfera del art n'hi ha prou ab recordar la veneració que s'te avuy als istils gótic y románich, la invasió del prerafaelisme y sobretot la evolució de la literatura que ja no está per lo fret encarcament pseudo-clássich, ni per las bojerías románicas ni per las grolleras disbenzas naturalistas, sino que s'detura en lo realisme y ta predominar lo fondo sobre la forma, la idea sobre la materialitat de la seva expressió.

La filosofia escolástica está avuy en plena renaissance; ja torna a imperar en los centres d'ensenyansa que s'nodreixen de la sava catòlica enlida ab la altíssima aprobació y recomanació de Lleó XIII y ja

ment; vaig veure que l'invadia una blancor mortal... que li queyan los brassos, que 'ls peus se li segavan... Un gran esferehiment li entreobí 'ls llabis, li expellí 'ls ulls, fits alla lluny. Que hi veuria? Ahont mirava? Vaig girarme.

A la rialla mateixa del cel, arrán mateix de l'apletada campinya, brillava com de foch, la daurada creu del campanar d'una iglesia cristiana... Era aquesta com lo qu'ovirava la deessa.

Vaig sentir darrera meu un sospir llarch y desigual, semblant al gémec de la corda que 's trenca, y, quant vaig tornar a girarme, ja ni rastre quedava de nimfas. Lo bosch verdejava com adés, y unicament, per certs indrets, a través de l'espessa filoja del brancatje, veya esvahirse tacas blanquinosas. ¿Erán las túnicas de las nimfas, ó be boyras que s'aixecavan del fons de la val? No ho sé pas.

Ah, pero si m'va doldre la desaparició de las deesas?

LO PAÍS BLAU

Oh país blau! región de la llum, de la joventut, de la felicitat, jo t'he vist en somni!

Eram un pila dins d'una xalupa gentil y espléndidament gornida. Sa gran vela s'inflava arrodonintse com pit de cisne sota ayrosos gallerets... Que hi fossen los meus companys, ja no ho sabia; pero tot lo meu ser m'estava dihent que eran tant joves, tant alegres tant felissos com jo mateix. Be que no m'hi fixava gayre. Lo que jo veya al voltant meu, era tant sols la mar infinita, aquella mar d'atzir tota espumosa d'escatetas d'or; y mes amunt del meu cap, lo cel també blau, també d'atzir que 'l sol tot joyós, esplendorós, triomfant, petonejava.

De tant en tant, entre nosaltres esclatava també una rialla sonora, alegre com la rialla dels inmortals. O be tot dona s'escapavan de nostres llabis paraules y veresos, plens de suprema belleza y d'una forsa tota inspirada. Fins lo mateix cel y la mar nos responian ab vibracions armoniosas, y després altre cop regnava 'l silenci, lo silenci de la ditxa.

La nostra nau avansava rapidament a flor de las humidat onas, boy sens balansa-jaree. No era pas lo vent qui l'empenyia; menada per nostres propis cors joyers; docil com un ser animat, se llensava ahont voliam.

Illas magíficas, mitj transparents, ab reflexos de pedras finas, d'ónal y d'esmeralda, nos eixian al pas. De llurs costas onduladas nos arribavan perfums obriacadors. De las unes, nos queya damunt una pluja de mugnets y rosas blancas; de las altres, s'enlayravan tot de cop aucells de llargas alas irisadas. Los aucells giravoltavan demunt nostre; los mugnets y las rosas queyan al mar y s'foujan en la nacrada escuma que rellescava per la borda llisa de nostre embarcació.

Y ab las flors y las aus nos arriban a la orella sons de dolor inefable. Serían veus femeninas? Y tot lo del

sos mateixos enemichs la respectan y la consideran y fins la estiman, qui retrayent sas filigranas llógicas, qui sas profunditats ontológicas, qui sas intuicions estétich-psicológicas.

Guspiras d'un foch que cova molt endintre, en las arrels mateixas de la naturalesa humana, s'marcan de tant en tant tendencias manifestas a la organizació de la societat internacional; y no obstant, com més s'accentúa aqueixa aspiració unitaria, més forta y enérgica y universal es la cridória dels pobles oprimits que, ab lo nom de regionalisme ó de nacionalisme, reclaman la seva autonomia. Com la etnarquia cristiana no fou en la Edat Mitj obstacle a la llibertat dels pobles, tampoch avuy s'oposan ni contrarian aquestas vigorosas corrents de la civilisació contemporanea; ben al contrari, juntas caminan y progressan y juntas s'acostan a la victoria comuna.

Y dintre de la Iglesia mateixa son manifestacions d'aquest renaixement mitj-evil la afirmació, avuy més robusta que may, de la autoritat pontificia, l'enfortiment de la autoritat episcopal, lo progrés y creixement de las ordres relligiosas, lo naixement d'algunas, com la fundada, pel P. Claret de carácter eminentment apostólic y popular, lo descrédit dels Reals Patronats y la tendencia arcaicíssima a restablir la disciplina general de la Iglesia, lo renaixement del Rosari avuy d'una manera especialissima recomanat per Lleó XIII, la restauració de la ordre tercera de Sant Francesch y tantas otras reformas que l'actual Pontífice ha iniciat, encaminades a restablir la senzillesa y naturalitat propias del esperit cristiá, en los actes del culte y en los accesoris ab que aquest s'exalta, com lo cant y la música.

nostre entorn, lo cel, la mar, la ondulació de la vela, lo roudineig del solch que nostra proa obría... tot parlava d'amor, d'un amor fortunat.

Y aquella a qui cada hù de nosaltres estimava, era allí, invisible y present... Un instant mes, y ja son somris se desclou, l'ull li brilla, la seva má s'apodera de la teva y... se t'endú ab ella vers lo paradís inmortel.

Oh, país blau, jo t'he vist en somni!

ATÚRAT

Atúrat! Q'édatem sempre més a la memoria com ara t'veig. S'ha escopat de tos llabis lo darrer accent inspirat... Los ulls ja no t'brillan, ja no espurnejan; l'esguart se t'va entelant com afeixugat per la benaurada conciencia d'aquella belleza que t'fou permés exprimit... d'aquella belleza a la qual sembla que extens los brassos triomfants y abatuts alhora.

Quina llum més fina y pura que la del mateix sol, s'ha extès demunt de tos membres, sobre 'l més petits plechs de ta vestidura?

Quin deu t'ha tirat los esbullats rulls del cabell ab son buf amoixador? Encar son bés abrusa 'l teu front blanch com lo marbre. Vételaquí descubert lo misteri de la poesia, de la vida, del amor. Véula, véula, l'immortalitat! No n'hi ha pas d'altra, no 'n cal pas d'altra. En aquest moment, tu ets immortal!

Aquest moment passará y tornarás a esser un polset de cendra, una dona, un infant... Mes, que te se 'n dona? En aquest moment t'has enlayrat tant per demunt de tot lo que es passatger y efimer!... Aquest instant es teu y ja no passará més.

Atúrat y déixam participar de ta immortalitat, deixa caure a la meua ánima un reflexo de ta eternal belleza!

IVAN TOURGUENEFF.

(Traduhit per Narcís Oller.)

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del día 1e de Febrer de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroides	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	763 764	83 83		3.8	Ras	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 29	6	8	S. S.	Cumul	0.3

Com a resultat de la reunió que en lo saló de sessions del Excm. Ajuntament va tenir lloch al vespre d'ans d'ahir, ahir algunas comissions emprehueren la tasca de passar a visitar a nostres propietaris, co-

Es molt, donchs, lo que s'ha fet, pero s'ha de fer més encara. Encara no ha arribat a tot arreu ni exercit allá hont ha arribat tota la seva acció transformadora. Encara passa més del que deuria entre 'ls que més ó menos completament forman en aquesta poderosa revinguda de la vida social, la moneda falsa de la tradició, la tradició de la edat moderna, la tradició del classicisme, la tradició híbrida y perturbadora del paganisme del Rensixement. Encara s'conservan las tradicions purament retóricas que ha alimentat y alimenta la educació clássica, y a la convenció d'usar una llengua estranya s'hi afegeix la adopció de tots los clixés y frases buydas que, com plantas parásitas, s'han criat abundantament durant aquests sigles d'artificialisme. Encara 'l prejudici del igualitarisme vicia moltas inteligencias; encara s'cercan las libertats populars a fora casa y s'fan dependir del acort d'una majoria constituyent ó de la voluntat d'un Rey; encara s'tenen respecte del Pontificat resistencias que traspunan reyalisme y cesarisme; encara s'pensa y somia ab lo Rey que degollá a en Lanuza y que en política interior practica las máximas de Luter, al mateix temps que en la exterior se presentava com soldat de la Iglesia. Encara s'emblanquinan iglesias y s'repican capitells y s'costruheixen altars plens d'afectació; y s'portan a las sagradas voltas del temple las tonadas sarzeleteras, los motius propis de las dansas mes mundanas; y, lo que es pitjor, s'emblanquina y adultera 'l pensament buydantlo en las formas estantissas d'una llengua estrangera, formas encarceradas, formas mortas que fan de sepulcre blanquejat pel pensament del que la emplea. Encara se senten en las iglesias oracions que respiran barroquisme y que

mercants e industrials, al objecte de que prenguessin part activa en la suscripció que s'ha obert y quins fonsos son destinats a auxiliar a nostres joves pagesos que retornan de Cuba y Filipines malalts y ferits.

Las comissions a qui's referim no estan gens descontentes dels resultats obtinguts.

Comunican de Madrid que ha sigut molt comentat lo fet de que no s'hagin facilitat a la premsa los despaigs que sobre la voladura del «Maine» deuen haverse rebut en lo ministeri de Marina.

Diem com los castellans:

Este gallo que no canta algo tiene en la garganta.

No volém ab aixó seposar ni remotament que Espanya tinga res que veure ab la voladura del «Maine» pero corren per la Habana uns subjectes de la «Lonja de Viveres», que son capassos de fer cualsevol barbaritat ab tal de sortirse ab la seva. Mes morts que 'ls del «Maine» portan causats a Cuba, y morts d' espanyols.

Hem rebut la important «Revista del Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro» de Barcelona corresponent al dia 15 del corrent mes.

Un periódich de la Habana se lamenta de no rebre molta part de la correspondencia que se li envia d' Espanya.

Per lo vist, passa en lo mar lo mateix que en aquesta terra tractantse d' un servey espanyol.

Llegim en La Opinión de Tarragona, que apesar d' haver ingressat 5.000 pessetas en las caixas de la Diputació Provincial, l'ordenador de pagos tingué a bé no distreure una pesseta destinada a pagar als empleats, los qui encara s' troben al mes de Juliol.

Segons datos fidedignes, va en progressió descendent lo número de casaments que se celebran en aquesta ciutat.

Paja a un 50 per 100 la diferencia en menos.

Y s' comprén, perquè ab los temps que corren, ja ningú té ni las deu pessetas pera casarse.

Nostre estimat colega La Opinión Catalana de la Habana y número corresponent al dia 23 del passat Janer, publica 'l retrato acompanyat de una petita biografia, de nostre estimat compatriota lo tenor cómich D. Pere Constantí.

De Cayo Hueso comunican que han rebut ordre de surtir pera la Habana lo creuer de guerra yankee «Sevie» y una escuadrilla de torpeders conduhint metjes y auxiliis pera 'ls ferits del «Maine».

Ara no mes falta que 'ls diaris de Madrid protestin y vinga 'l conflicte que porti la guerra, que tot podria ser, ab lo qual estarian satisfets los «valientes» de Madrid.

Diu «La Epoca» de Madrid:

«En molts establiments de caretas, de Madrid, han ofert algunas que son caricatures del ilustre home públich D. Anton Cánovas del Castillo (q. e. p. d.)»

Ja es tot lo desvergonyiment a que pot arribar l'esperit mercantilista.

Llegim en La Opinión Catalana de la Habana:

«Una disgressió de Anton Escobar en son «Nueva York al dia», d'ahir que ve publicant La Lucha.

«Es la historia dels barcelonins que imposen los seus panyos a tot Espanya; pero compran blat rus y no blat castellá.»

Si? Are vegi.

Lo dillans próxim a Remea de Barcelona se verificará una funció a benefici del administrador de dit teatre, don Ramón Franqueza. Se posaran en escena las produccions «Gozmán el Bueno», y 'l popular saynet de Vilanova «Qui... compra maduixes»; ademés pendrá part lo reputat orfeó que dirigeix lo mestre Morera, «Catalunya Nova», executant las produccions «Los pescadors», de Clavé; «Los segadors», «Lo rosinyol» y «La bandera», del mestre Morera.

Per nostra part, no trobém prou just que l' administrador d' un teatre catalá esculli pera son benefici un drama castellá. Pero com hi passen tantas cosas estranyas en aquell teatre, un ja no'n fa cas. Valdria mes que hagués escullit l' estreno del famós «Crim del carrer de las Moscas».

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat puja a 1071.49 ptas.

SECCIO OFICIAL

Registre civil del dia 17 de Febrer de 1898

Naiements
Cap.
Joseph Serra Roca, ab Gertrudis Bonet Roca.— Rossendo Olesti Cardona, ab Marina Mercadé Besora.
Matrimonis
Deruncions
Andreu Tarragó Rofes, 7 mesor, Santa Elena, 26.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Alvar.
Sant de demá.—Sant Lleó.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	64.80	Filipinas	
Exterior	81.20	Aduanas	
Amortizable	76.75	Cubas 1886	92.37
Fransas	16.50	Cubas 1890	76.37
Norts	22.65	Obs. 6 0/0 Fransa	72.
Exterior París	61.34	Obs. 3 0/0	38.37

PARIS 33.10 LONDRES 33.66

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitilets de tots los paisos.

BOLSA DE REUS

Cotizacions realitzadas en lo dia d'ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat, D. Antoni Demestre.

Interior	64.83	Cubas del 86	92.43
Exterior	81.23	Cubas del 90	76.37
Colonial	93.50	Aduanas	95.87
Norts	22.60	Oblig. 5 % Almansa	78.50
Fransas	16.50	Id. 3 % Fransa	38.37
Filipinas	95.87		

PARIS Exterior 61.37 Norts

GIROS París 33.30 Londres 33.66

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paisos.

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres a 90 dias fetxa.	diner
» a 8 » vista.	»
París a » » »	»
Marsella a 30 » »	»

VALORS LOCALS	DINER PAPER.	OPER.
ACCIONS	010	010
Gas Reusense.	850	725
Industrial Harinera.		0
Banch de Reus.	500	80
Manufacturera de Algodon.	70	100
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		0
Societat Hidrofórica	135	150

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 17

De Génova y esc. en 7 dias, v. «Sagunto» de 345 ts., ab efectes, consignat a don Martí Mas.

De Marsella y escalas en 3 dias, v. «Cabo Nao», de 997 ts., ab efectes, consignat a don Marián Peres.

De Barcelona en 7 horas v. «Balletero núm. 2» de 1.351 ts., ab trázit, consignat als senyors MacAndrews y C.^a

De Barcelona en 7 horas v. «Gijón» de 446 ts., ab efectes, consignat als senyors Fills de B. Lopez.

Despatzadas

Pera Port-Vendres pol. gol. francesa «La Paix», ab ví.

Pera Bilbao y esc. v. «Cabo Nao», ab carga general.

Pera Málaga y esc. v. «Sagunto», ab carga general. Pera Bilbao y esc. v. «Gijón», ab carga general.

Pera Londres y esc. v. «Balletero núm. 2», ab efectes.

Pera Barcelona llaut «San Sebastián», ab trázit.

ANUNCIS PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sufren la majoria dels herniats (TRENCAES) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar lo suficient pera retedir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de molts complicacions funestas.

Per qui correspongui no s' deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que ab major descaro s' titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifique sa competencia y no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periodichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconeixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar a vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulte ab vostre metje, ab seguretat vos dirá que pera la curació de vostres petits, lo remey mes prompte, segur net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoni d' aixo es lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja»

REUS — PLASSA DE PRIM. — REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 a 4 de la tarde, carrer Conde de Rius (avans Hospital) número 5, primer. 1.^a

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

Llista de la companyia d'opera y opereta italiana

Directors artístichs: D. Emili Giovannini y D. Gaetano Tani.

Mestres concertadors y directores d' orquesta: Don Francisco Rensó y D. Rodolfo Gozaga.

Primeras tipes: Aida Saoriza, Adelina Tani, Amalia Poch, Giannina Coliva y Elena Tani.

Segonas tipes: Maria D' Alessandri y Amelia Panagrez.

Tenors: Ferrán Arrigotti y Angelo Pomer.

Tenor cómich: Enrico Grossi.

Barítono: Manuel Carbonell.

Baixos: Llois Visconti y Gustavo Tani.

Caricato: Amilcare Ferrara.—Bufo: Eduert Gallino.

Segonas parts: Eugeni Pasoli y Eduert Pangraci.

22 coristas d' abdós sexes.—Apuntador, Sastrer, Maquinista, Arxiver y Peluqueria.

Debut lo dijous 24 del corrent.

TELEGRAMAS

Madrid 18.

S' han rebut despaigs particulars afirman que a Nova York s' han fet manifestacions hostils a Espanya, afegint que 'ls manifestants havian apedregat lo consulat espanyol.

Oficialment se nega 'l fet.

—Han entrat en lo port de la Habana dos barcos nort americans procedents de Cayo Hueso; un es lo «Mangrove», afecte al servey de faros en la Florida y l' altre lo canoner «Fern».

—Durant l' última nit han sigut curats molts ferits a bordo del vapor mercant nort-americá «Ciudad de Washington» en l' «Alfonso XII», lo «Colón» de la Trassatlantica y en las casas particulars.

Han sortit pera Cayo Hueso los ferits que estavan en condiciones de fer lo viaje.

Entre 'ls tripulants del «Maine» hi havia 17 espanyols de Mallorca.

—Comensen a ferse hermosos rasgos de valor y abnegació realitzats en lo salvament.

S' aplaudeix la activitat desplegada per los senyors Congoito, Palmieri, Trapulo, Solán, Parrado y en general per totas las autoritats espanyolas.

Una barana de ferro del barco incendiat trencá una barana del vapor mercant «Ciudad de Washington».

—Lo cónsul Lee se manifesta molt agrahit a las atencions de las autoritats y del exército y de la armada en favor dels tripulants del «Maine».

—S' han suspés en senyal de dol los espectacles públichs.

En los consulats ondejan banderas a mitj pal.

La premsa, sens distinció de colors, dedica frases de dol als Estats Units.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 4:15 y 2:15 y 8:56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y diasples, (per Villanova).

12:14 t. mercaderias, segona y tercera.

1:57 t. correo (per Villanova).

De Barcelona a Reus

5:25 m. (per Vilafranca).

9:46 m. (per Villanova).

15:8 t. per id.

7:33 t. exprés (dimars, dijous, y diasptes).

De Reus a Mora

9:33 m. 1:04 t. 3:10 t. 7:49 y 9:57 nit.

De Mora a Reus

4:24 m. 8:00 m. 12:00 t. 6:04 t. 7:36 m.

De Reus a Tarragona

8:30 m. 9:47 m. 2 t. 7:04 t.

De Tarragona a Reus

7:30 m. 12:25 t. 4:30 t. 8:20 m.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valenti Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2 "
- «La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2 "
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 "
- «Costums típicas», per id, 2 "
- «Alcover», monografia, per id, 4 "
- «Poesias», per Manel Marinel·lo, 2 "
- «Oda a Barcelona», per Jacinto Verdaguer, 4 "
- «Lo Pi de las tres brancas», per id, 2 "
- «L' Aglenya», per Ramon Masferrer, 4 "
- «Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrens, 12 "
- «La Fada», per id, 4 "
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 12 "
- «Aparat pel món», per Santiago Rusinyol, 20 "
- «Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turull, 12 "
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20 "
- «Poesias», de Joan Maragall, 8 "
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8 "
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8 "
- «Montalban», per Bosch de la Trinxeria, 12 "
- «Quan jo era noi», per As de Riquer, 20 "

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8:30 m.
---------------	---------

SECCIÓ CASTELLANA

- «España tal cual es», per Valenti Almirall, 4 rals.
- «Patria y Región», per Salvador Golpe, 12 "
- «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaque, 20 "

SECCIÓ GALLEGA

- «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
- Además están a la venta diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjeris.

De Barcelona (per Tarragona) 8:30 m.

De id. directe 10:30 t.

De id. id. 1:30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.

De Madrid y Zaragoza 2:30 m.

De Lleyda y Huesca 7:30 m.

NOTA: Los correos para Filipinas, sortiran de Barcelona los 7 y 21 de Noviembre y el 5 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten de aquesta Administració los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Per Barcelona a las 5:00 m.

Per id. a las 2:00 t.

Per Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicers 5 m.

Per id. id. id. (per idem) a las 2:00 t.

Per Tarragona, directe a las 7:00 m.

Per Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas llineas a las 8:00 m.

Per Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 4:00 t.

Los pobles servits per peatons a las 6:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que s deposita en los buxos despés de la sortida del correo de Madrid, se li dona sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Societat general de transports maritims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Febrer de 1898

Linea directa para el Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Febrer directament para Montevideo y Buenos Aires lo magnific y rapid vapor francés

ITALIE

LINEA PERA L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona para Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors franceses

lo dia 26 de Febrer lo vapor «Provence»

Consignataris a Barcelona, RIPOL y C.ª, Plasse de Palacio.—Barcelona.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l'aparat respiratori i fan sols presentir una anarsen a dormir y altre a la matirada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 86
Preu de la capsa 6 rals.

Administració d'apostals estat puja a 1071-89 ptes.

Per Barcelona para Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors franceses

lo dia 26 de Febrer lo vapor «Provence»

Consignataris a Barcelona, RIPOL y C.ª, Plasse de Palacio.—Barcelona.